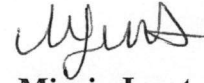

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat Albayrak tarafından Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mizgin Irgat**Bitlis Milletvekili**

Türkiye tarımında önemli bir paya sahip olan ve halkının en önemli geçim kaynağı tarım olan Aydın ili, sınırları içine kurulan onlarca jeotermal enerji santrali (JES) sebebiyle ciddi sorunlar yaşamaktadır. JES'lerden havaya karışan gazlar ve toprağa, suya karışan akışkanlar nedeniyle çevre kirliliği oranları son yılların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Çevre kirliliğine ve iklim değişimine bağlı sağlık sorunlarında da önemli artışlar olmuş, bu artışlar TÜİK verileriyle de ortaya konmuştur. JES kanununa uygun bir şekilde reenjekte edilmeyen akışkanlar Aydın'daki akarsulara bırakılmaktadır. Özellikle Menderes Nehri'nin Aydın'dan geçen kısmındaki kirliliğin önemli sebeplerinden birinin JES'lerin atıkları olduğu nehirden alınan örneklerde ortaya çıkmıştır. Özellikle Menderes'in suyuyla yıkanan arazilerde JES'lerin atıklarından olan yüksek oranda bora rastlanmıştır. Her yönüyle Aydın halkının sağlığını ve ekonomisini bu şekilde tehdit eden JES'ler kapatılmadığı, gerekli önlemler alınmadığı, denetim konusundaki keyfiyete son verilmediği gibi yeni JES'ler planlanmakta, yeni jeotermal kuyularına izin verilmektedir. Temiz enerji olarak tanıtılan ve enerji açığını kapatacağı iddia edilen JES'lerin doğa ve sağlığa verdikleri zarar ekonomiye katkısıyla kıyaslanmayacak kadar yüksektir.

Bu bağlamda;

- 1- Başta Aydın olmak üzere Türkiye'deki tüm JES'ler ile ilgili olarak bakanlığınıza ulaşan şikayetler var mıdır? Var ise bu şikayetler hangi konulardadır? Şikayetleri giderme konusunda yaptığınız çalışmalar nelerdir?
- 2- Kullanılmış jeotermal akışkanın yer altına geri basılmasının hem kaynağın ömrünü uzattığı hem de ırmak, göl sularının ve havanın kirlenmesini önleyeceği bilim insanları tarafından dile getirilirken JES'lerin bu akışkanları özellikle Menderes Nehri'ne bırakmalarının sebebi nedir? JES firmalarının rahatlığının sebebi denetimsizlik midir? Bu konuda yeterince ve mevzuata uygun denetim yapıldığını düşünüyor musunuz?

- 3- Aydın'daki JES'lerin kaç 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'na uygun inşa edilmiştir? Kanuna aykırı uygulamalar konusundaki yaptırımlarınız neler olmuştur?
- 4- Zeytin Yasası'na aykırı bir şekilde inşa edilmiş JES var mıdır? Var ise sayısı kaçtır? Bu JES'ler hakkında yasal işlem yapılmış mıdır?
- 5- Bilim insanları tarafından bir jeotermal kaynağının ömrü 30-50 yıl, bir JES'in ömrü 25 yıl olarak gösterilirken yüzlerce yıldır havası, suyu ve toprağıyla bir tarım merkezi olmuş Aydın'ın gözden çıkarılmasının sebebi nedir? Bu anlamda uzun vadede JES'lerin hem çevreye ve halk sağlığına hem de ülke ekonomisine vereceği zararın hesabı yapılmış mıdır?
- 6- JES'ler aleyhine verilmiş Danıştay kararları var mıdır? Var ise sayısı ve içeriği nedir? Bu kararlardan uygulanmayan var mıdır?
- 7- AKP hükümetleri boyunca uygulanan, ekolojik bir bakış açısından yoksun, halkın sağlığını ve ekosistemin geleceğini görmezden gelen, sadece ve sadece sermayeyi destekleyen enerji politikalarınızda bir değişikliğe gitme planlamanız mevcut mudur?